

Fiskaheilsubarometrið 2023

Debes Hammershaimb Christiansen

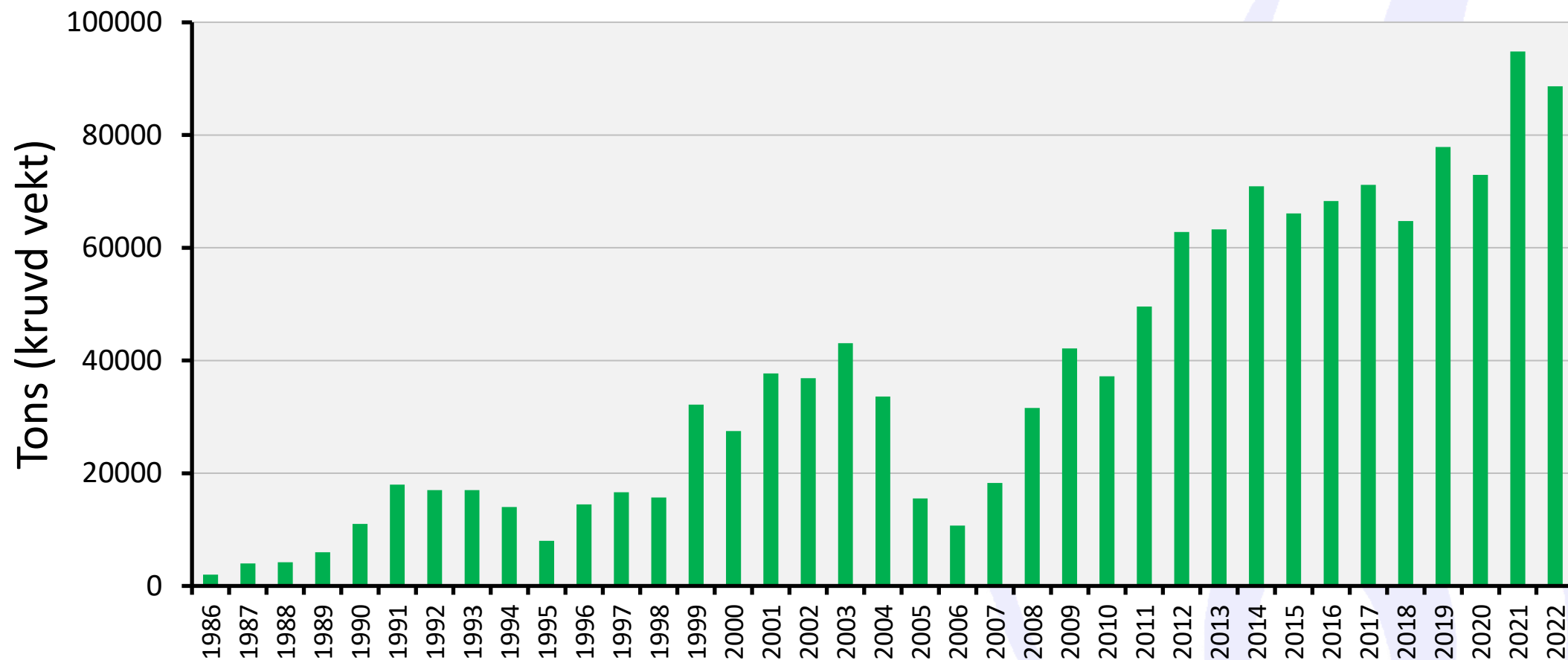
Deildarleiðari og Granskari

Mynd: Peter S. Østergaard

Yvirlit yvir mína framløgu

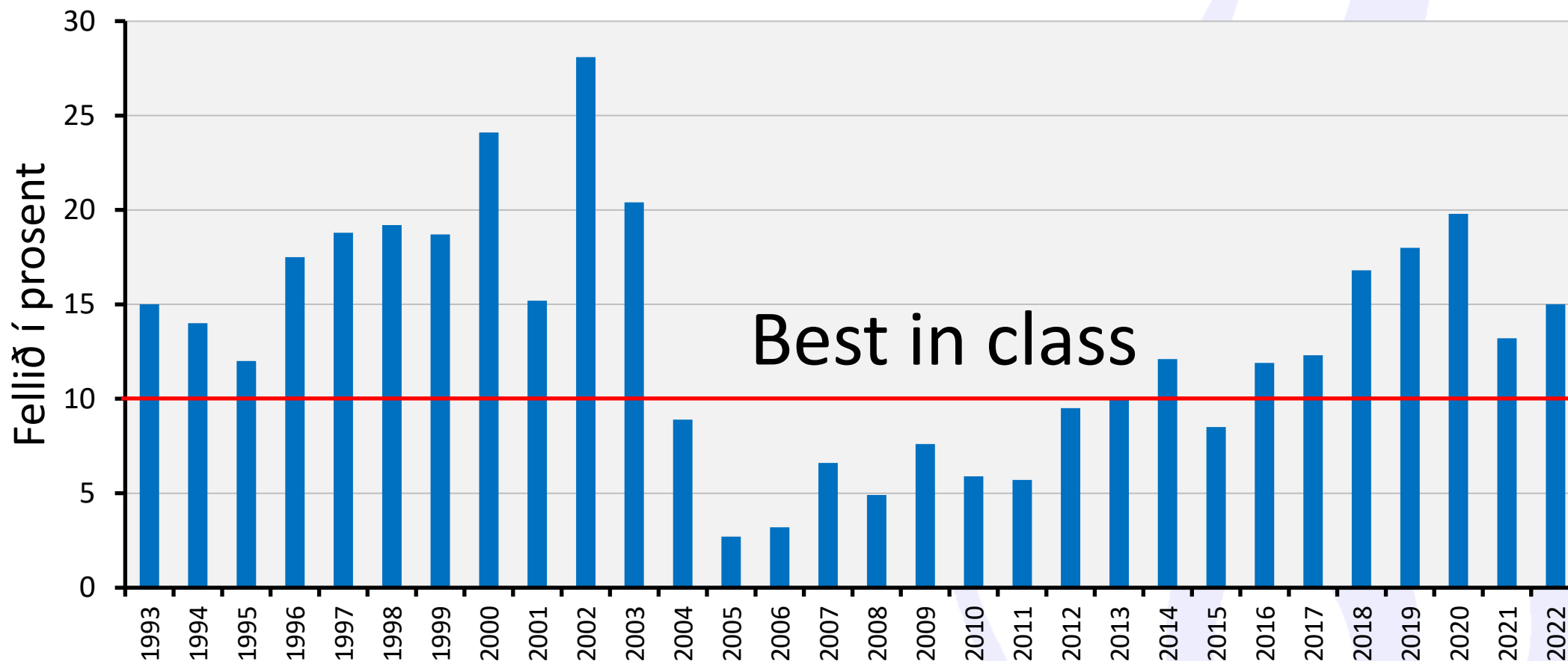
- Fellið sum indikator fyri fiskaheilsubarometri
 - *Hvussu nógvur laksur doyr er tann ultimativi indikator fyri vælferð og heilsu hjá laksinum.*
 - *Ikki perfektur indikator, men tann besti*
- Hvat eru orsøkirnar til fellið?
 - *Tøl sum tit alarar hava skrásett í aliskipaninni (Bárður Johannesen hjálpt at fáa tøl úr aliskipaninni)*
 - *Vanligt (ókent), Handfaring, Sár, Sjóbúning, Sjúkur, Algur, Sloppið, Óhapp, Fyribeining, Kópur, Taparar.*
 - *Er orsøkin til fellið skrásett rætt í aliskipanini?*
- 3 tey seinastu framleiðsluumførini á øllum 28 aliøkjum á sjónum
 - *3. Seinast (2016 – 2019)*
 - *2. Seinast (2018 – 2021)*
 - *Seinast (2021 – 2022)*
- *Hetta er mín framløga og umboðar ikki sjónarmið hjá LDL ella vet.*

Tøka av laksi

Rúni Dam, Avrik

Felli á sjónum er eitt gott fiskaheilsubarametur

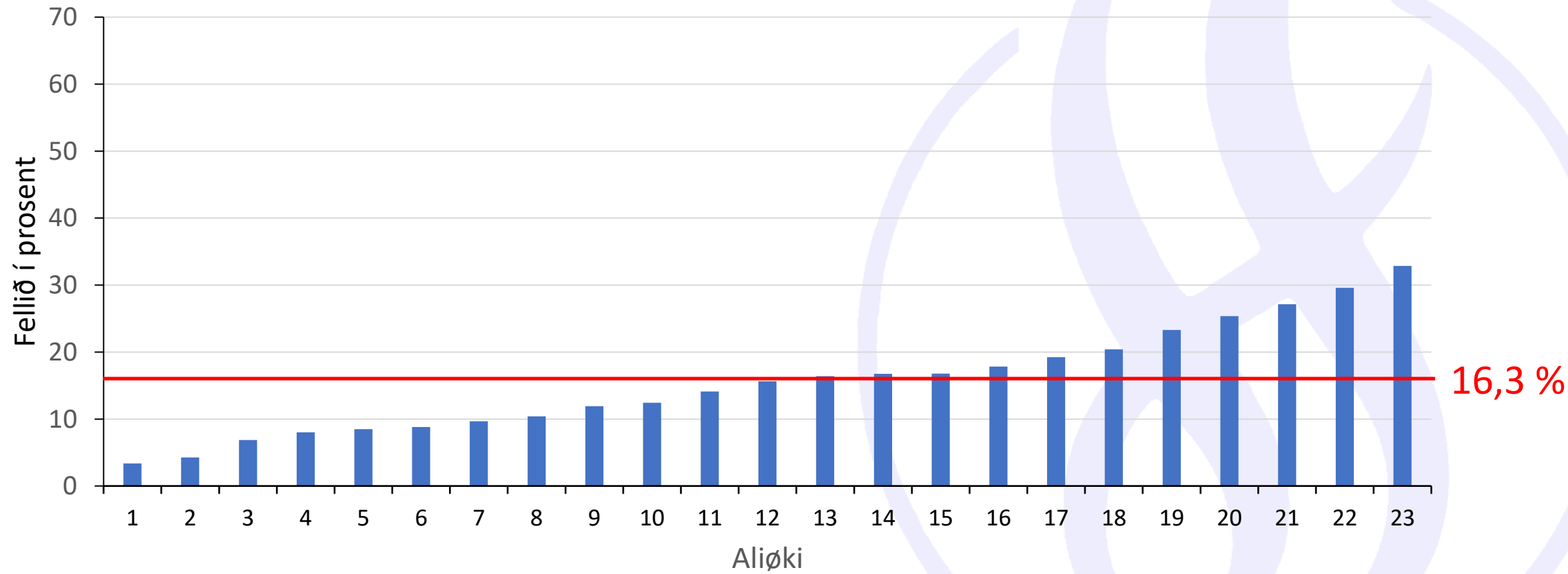

Rúni Dam, Avrik

Framleiðsla og fellið tey 3. framleiðsluumfórini

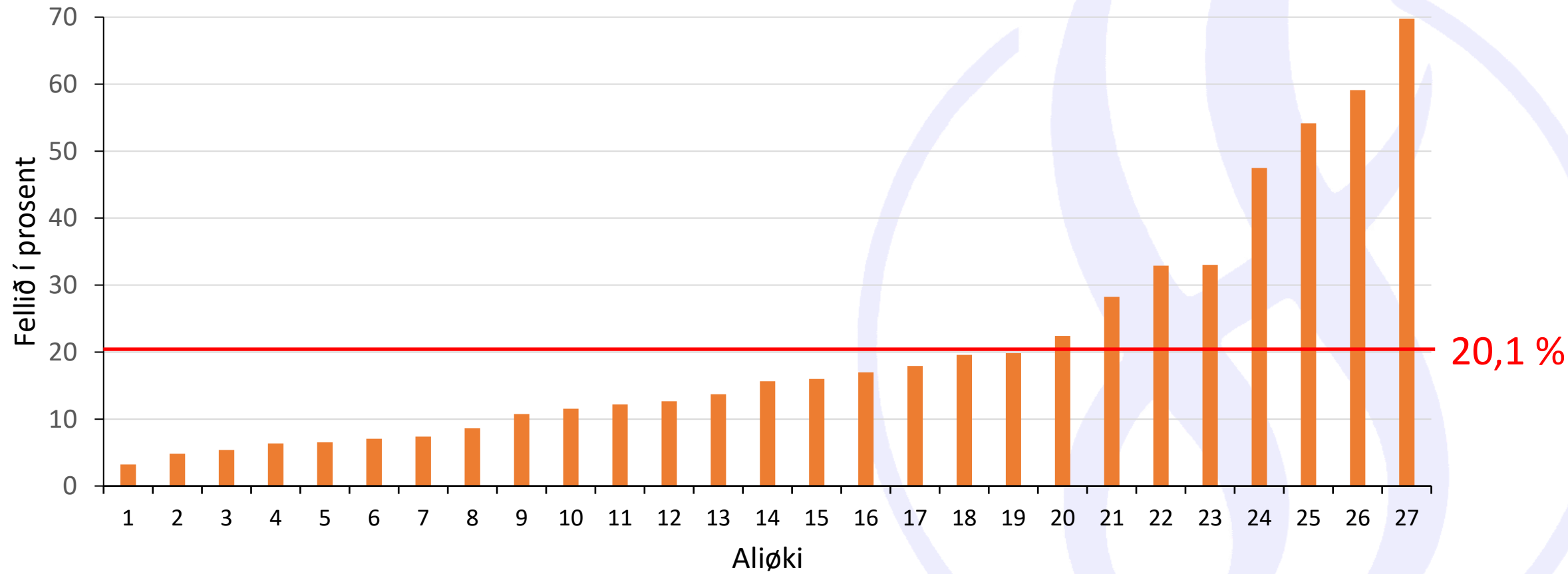
	3. seinasta framleiðsluumfar (2016-2019)	2. seinasta framleiðsluumfar (2018-2021)	Seinasta framleiðsluumfar (2021-2022)	Í alt (2016-2022)
Aliðkir	23	27	28	88
Útsett	28,3 mill	32,2 mill	32,6 mill	93,1 mill
Tikið	23,7 mill	25,7 mill	27,9 mill	77,3 mill
Deytt/sloppið	4,6 mill	6,5 mill	4,7 mill	15,8 mill
Miðal	16,3 %	20,1 %	14,3 %	17 %

Fellið per aliðki 3. seinasta framleiðsluumfór

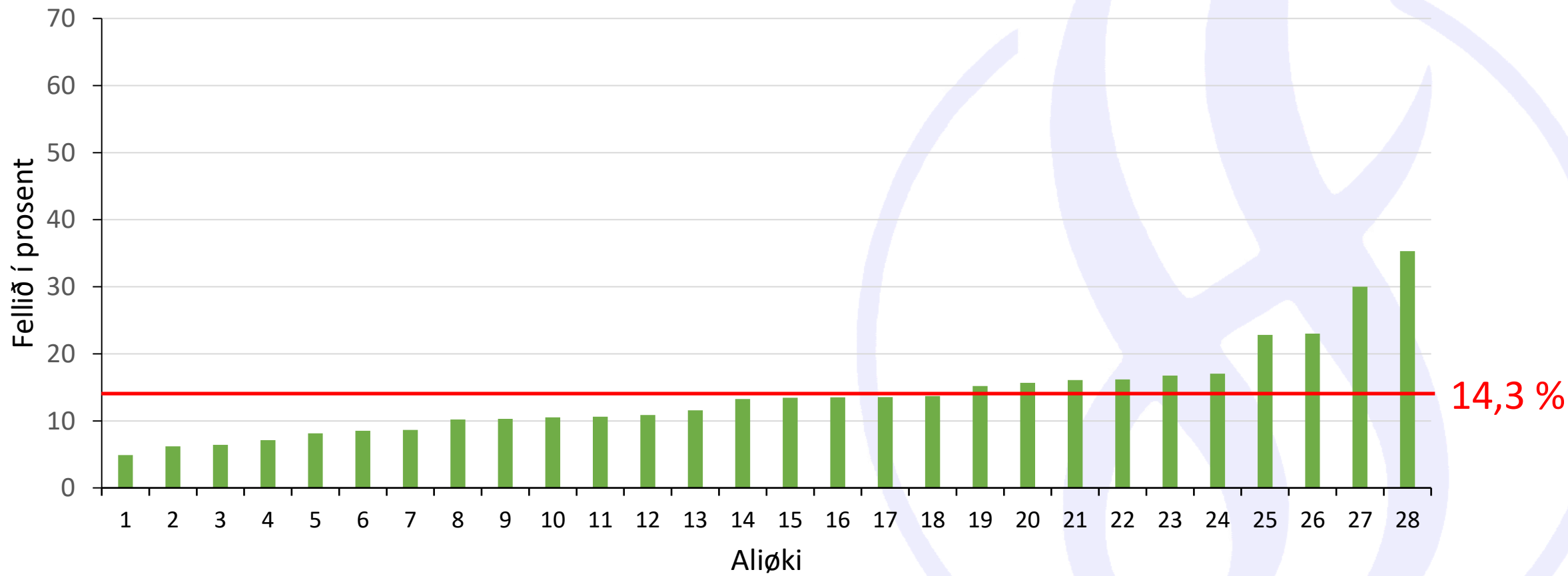

16,3 %

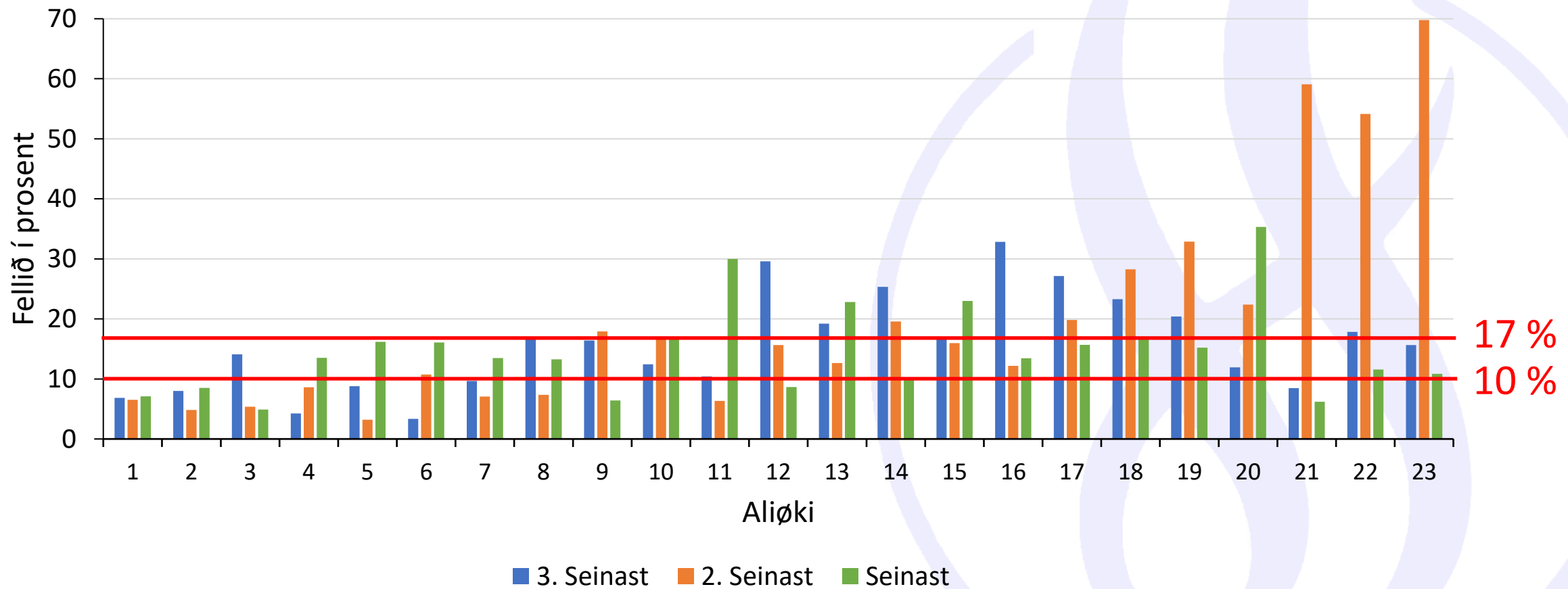
Fellið per alíðki 2. seinasta framleiðsluumfór

Fellið per aliðki seinasta framleiðsluumfór

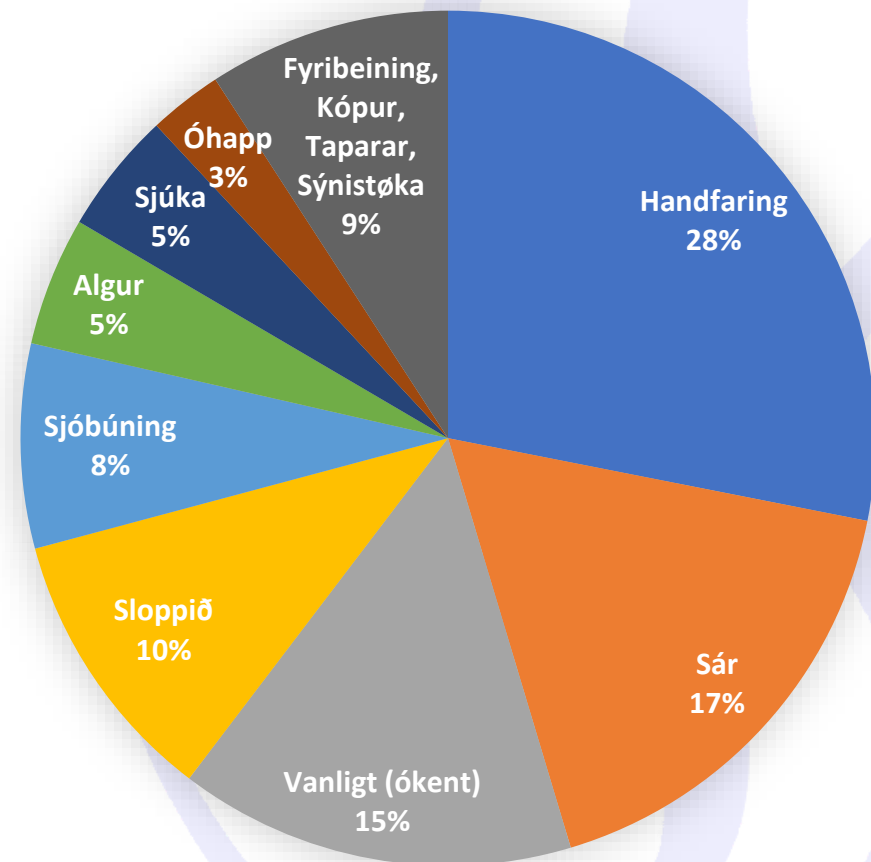
Hvussu blíva vit aftur best in class ?

Hvat eru orsökirnar til fellið?

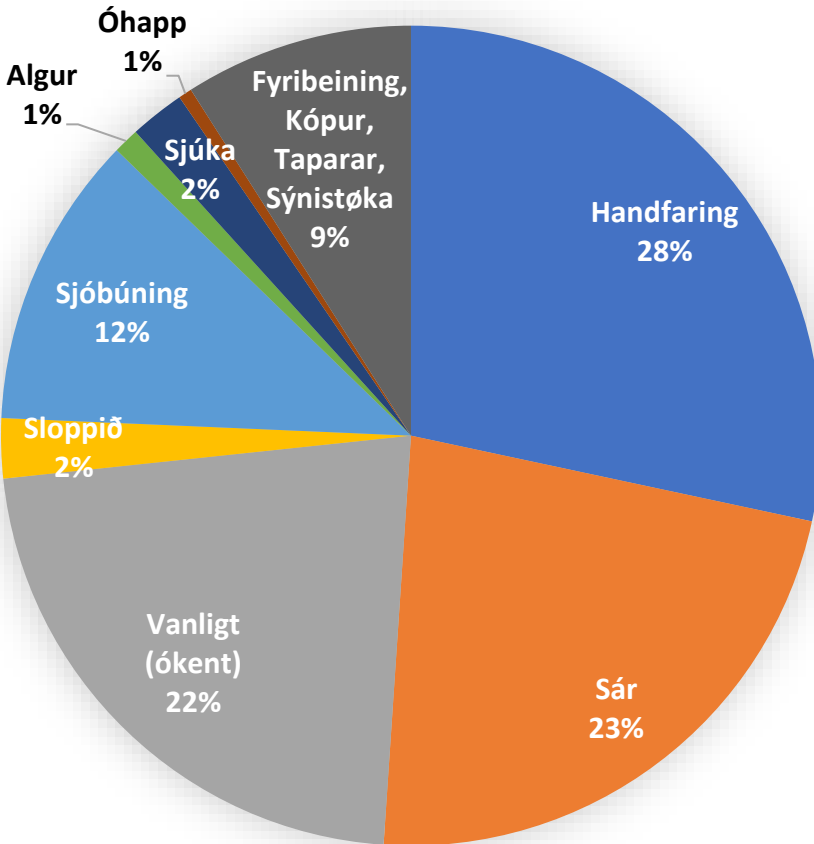
	Í alt (2016-2022)
framleiðsluumfør	88
Útsett	93,1 mill
Tikið	77,3 mill
Deytt/sloppið	15,8 mill
Miðal	17 %

Øll 3. framleiðsluumfør

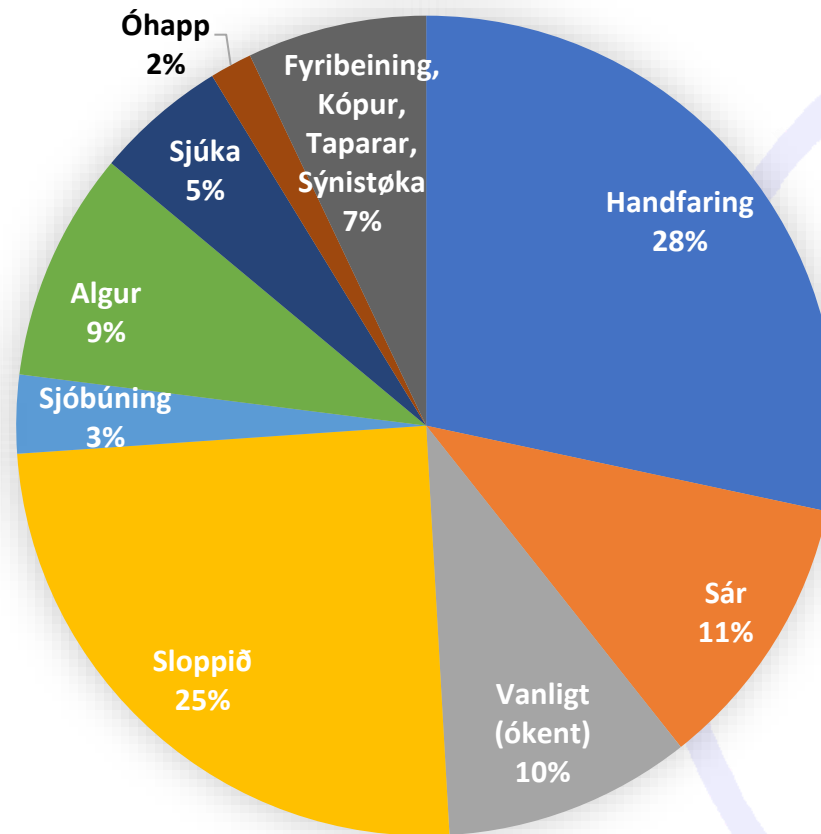

Orsökirnar til fellið tey 3. farmleiðsluumförini

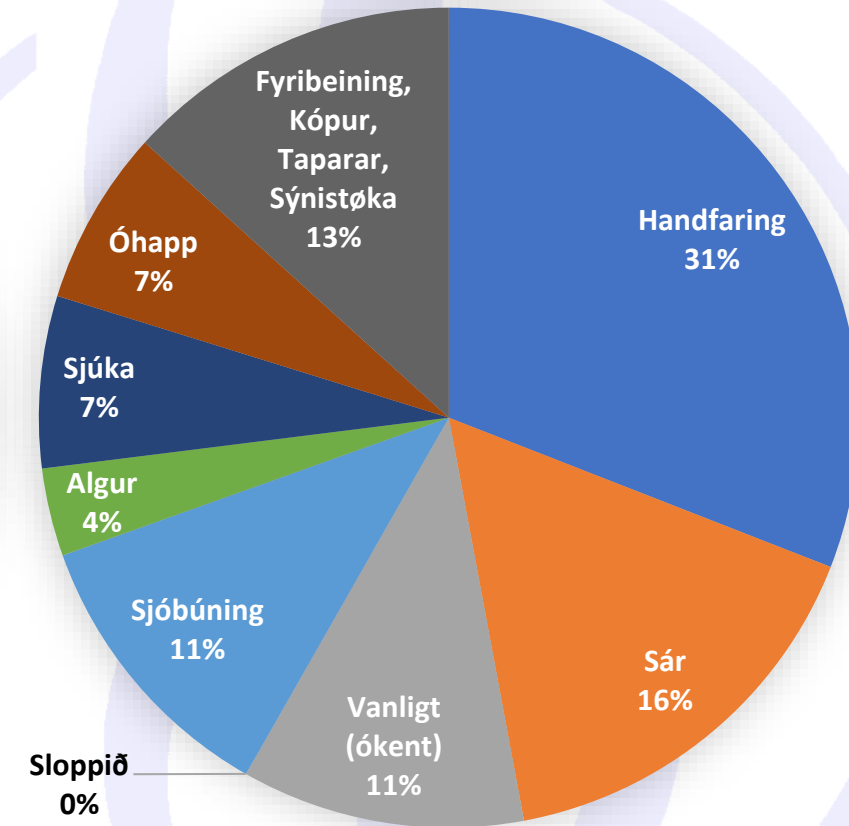
3. seinast

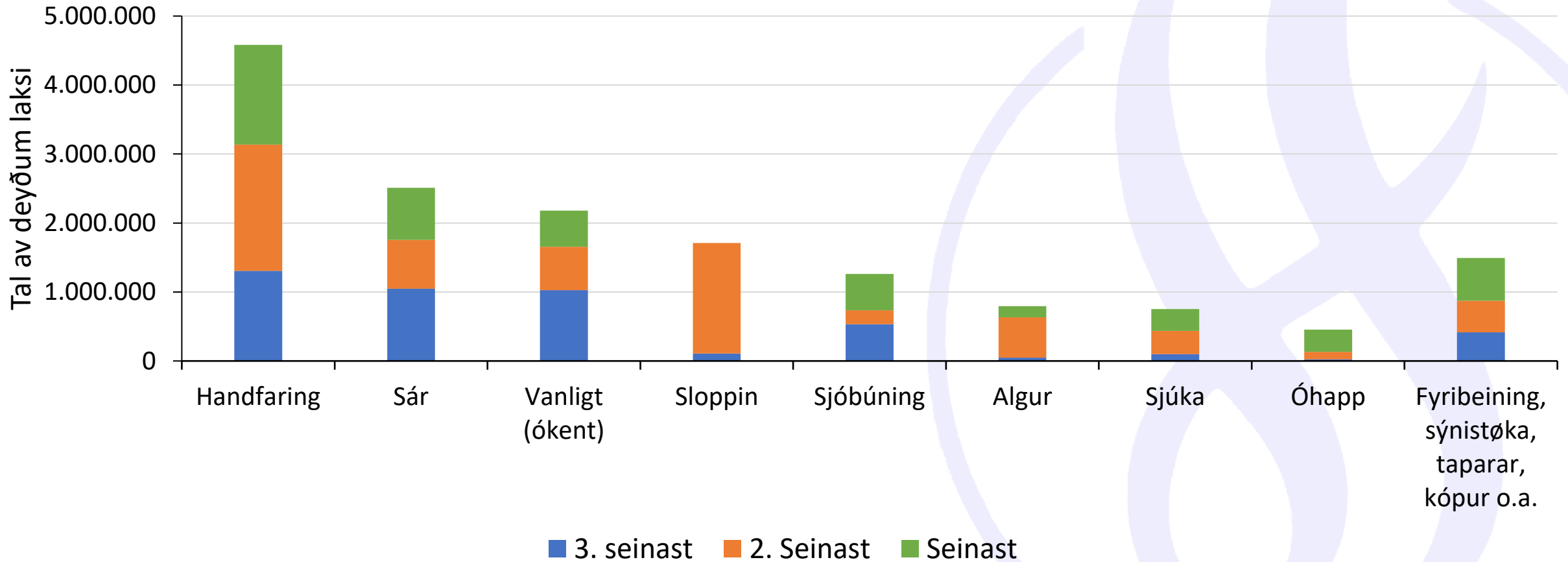
2. seinast

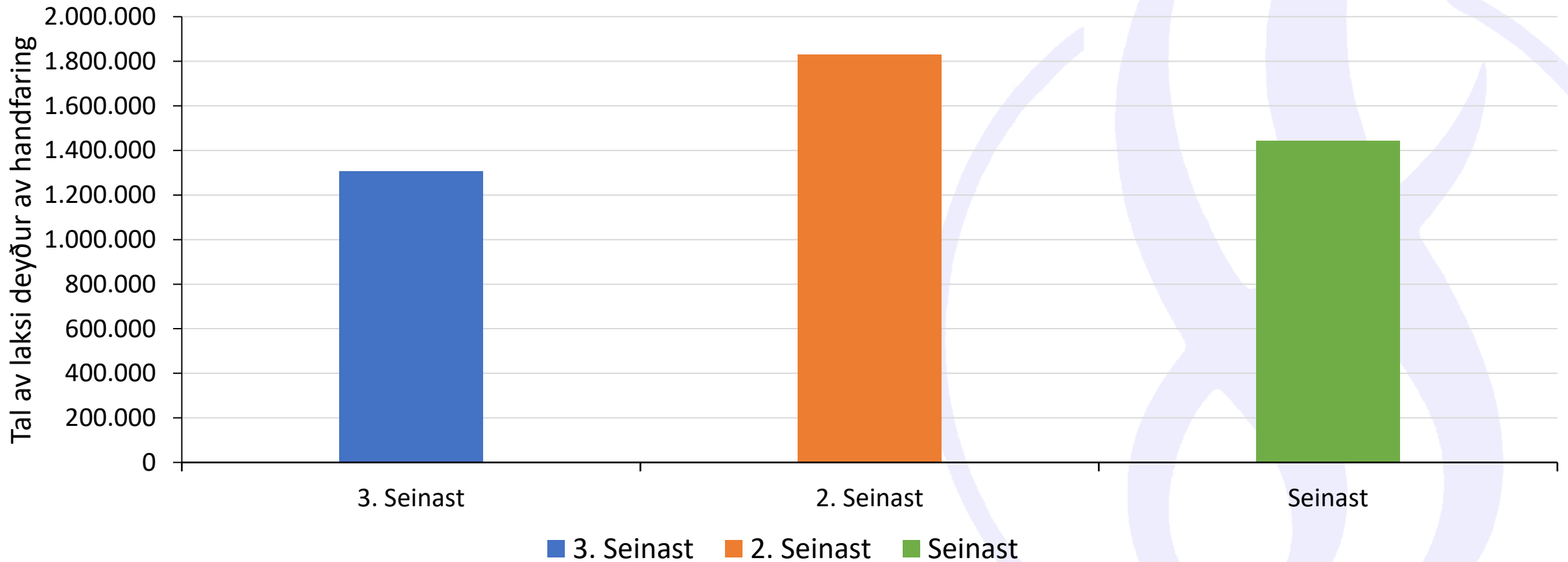
seinast

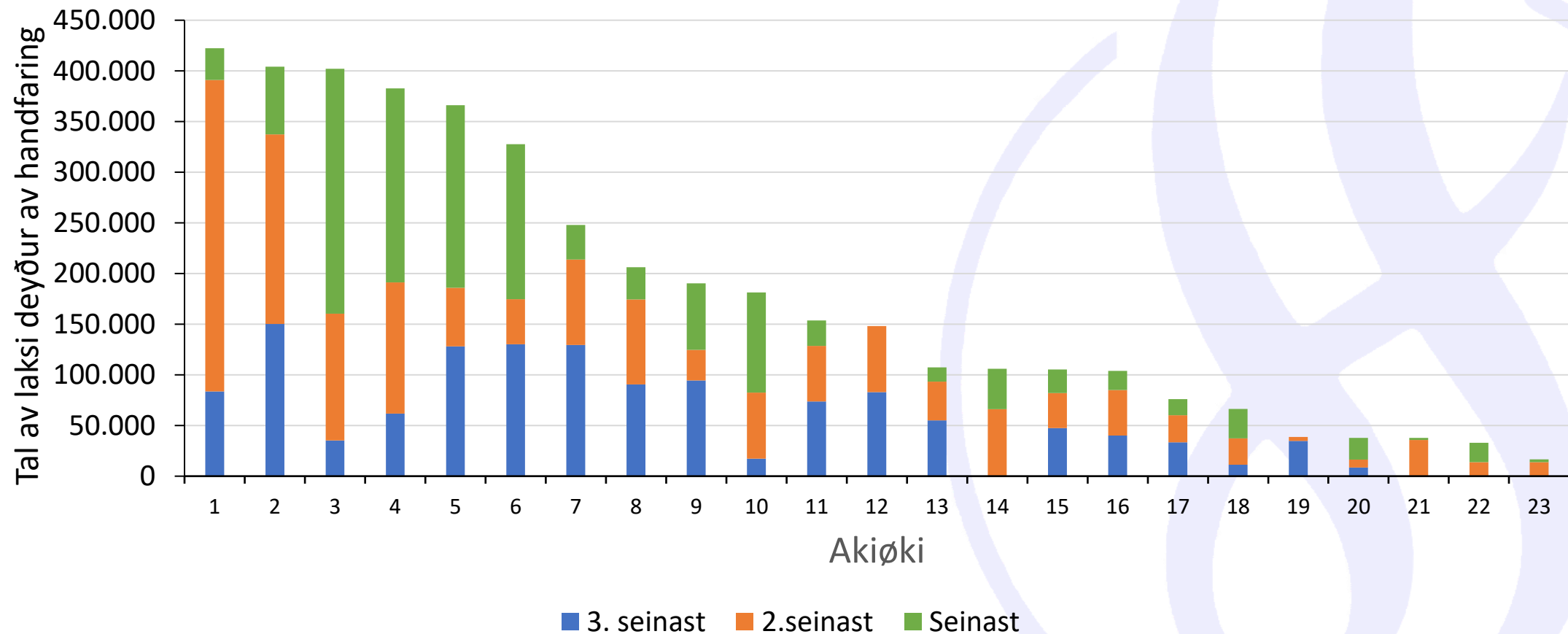
Hvat eru so orsökirnar til fellið 3 tey seinastu framleiðsluumför?

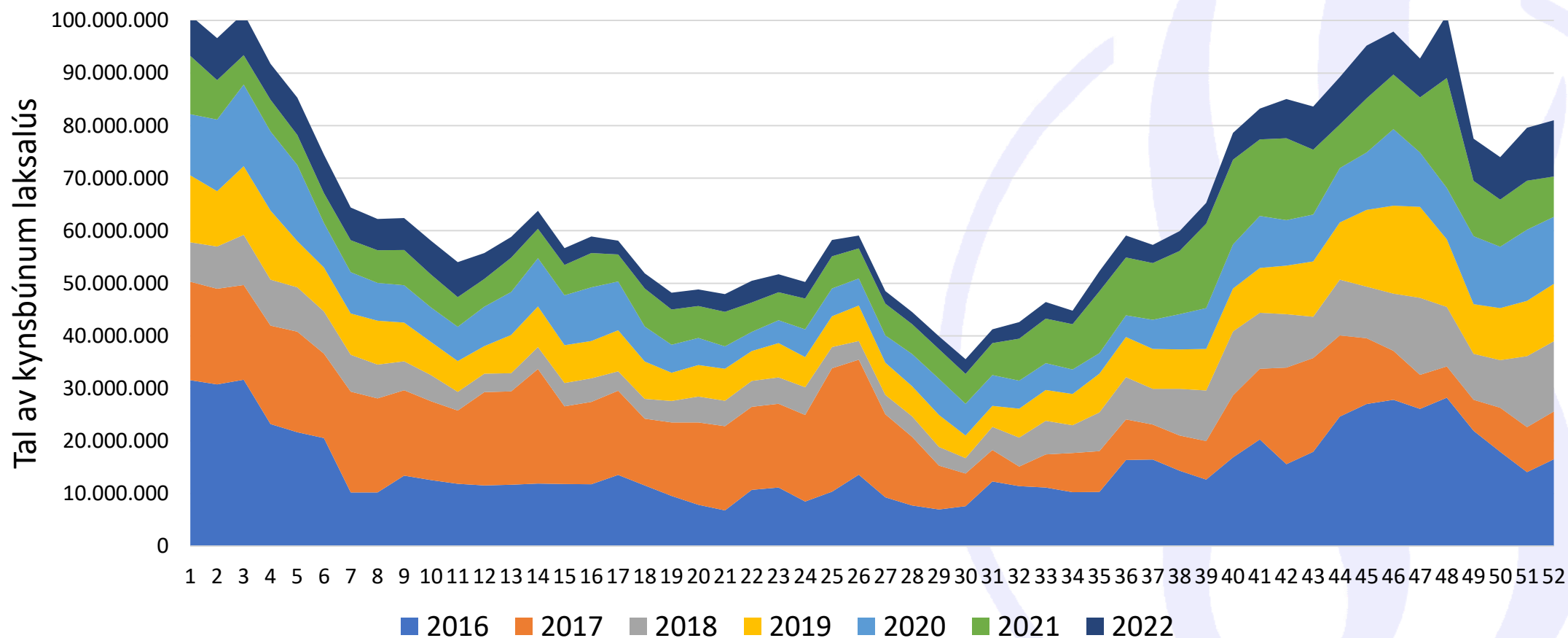
Laksur deyður av handfaring

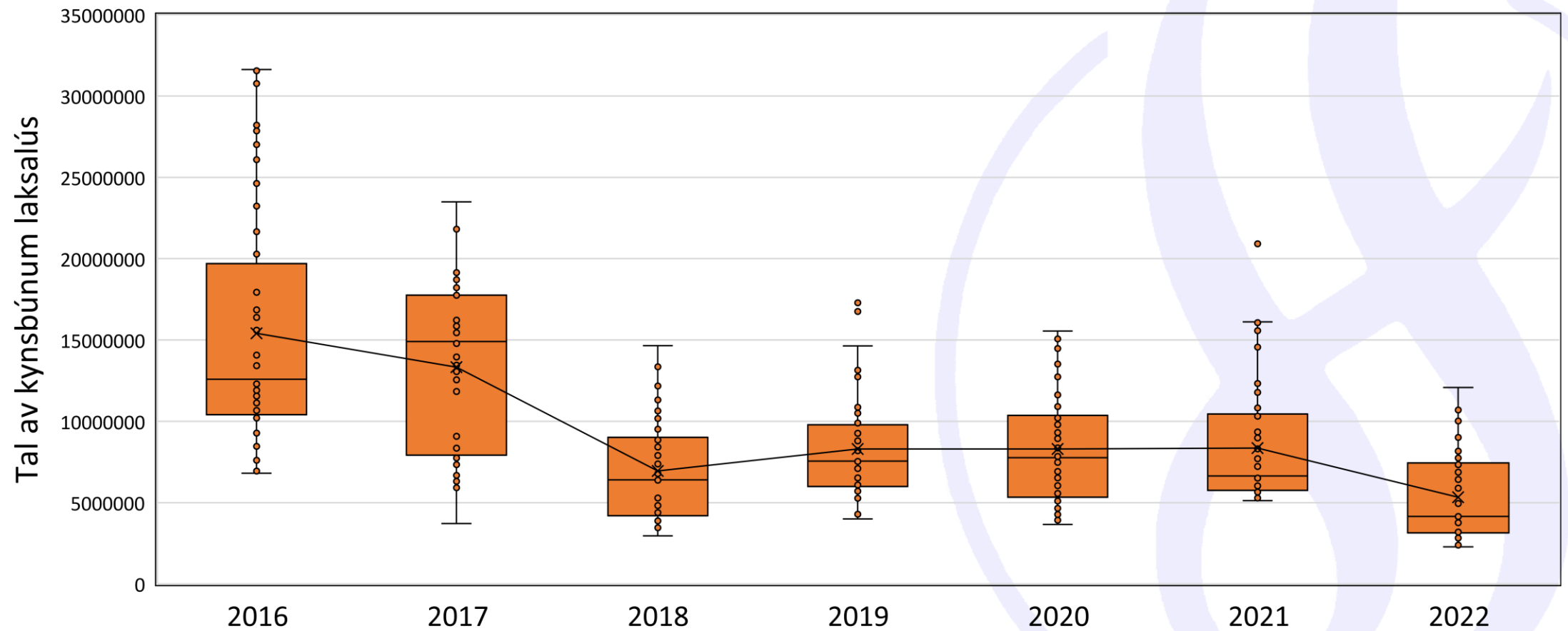
Laksur deyður av handfaring per alioði

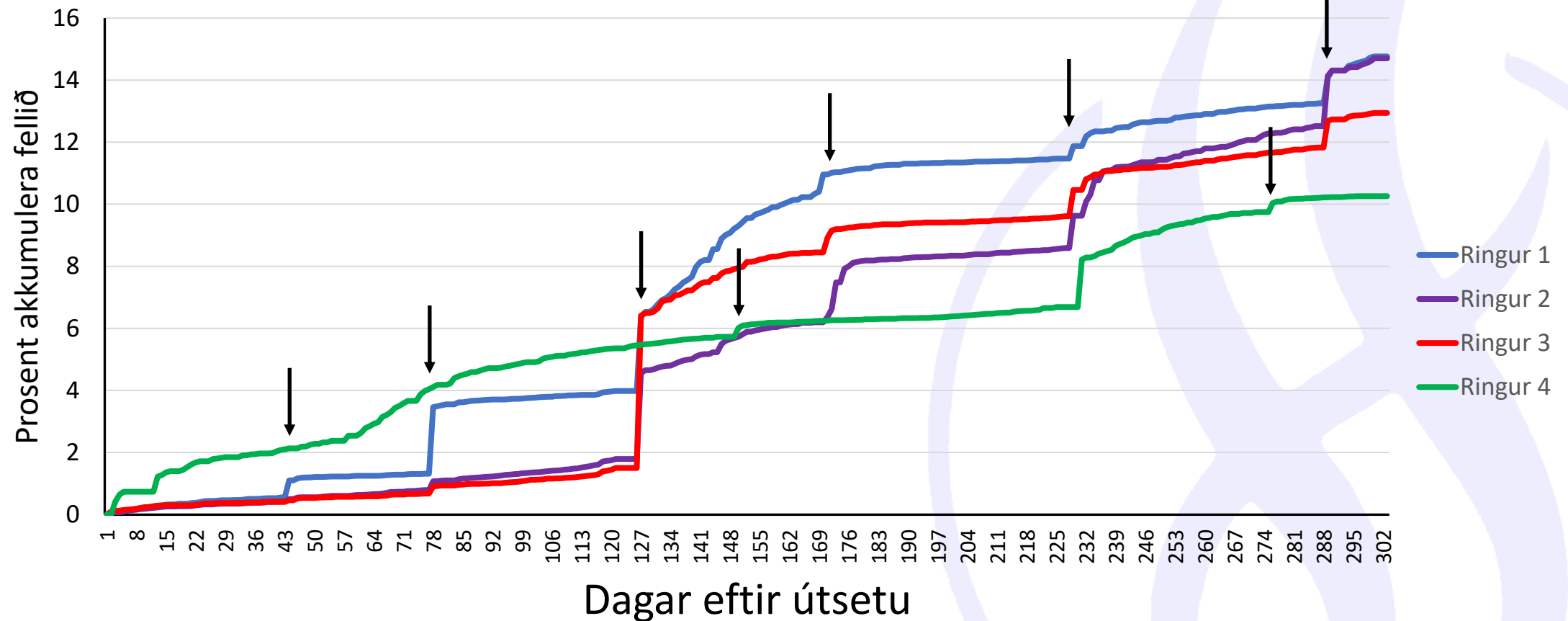
Ein av orsökunum til nógvu handfaringina er viðgerðir móti laksalús

Lúsatølini batnaði munandi seinastu árin

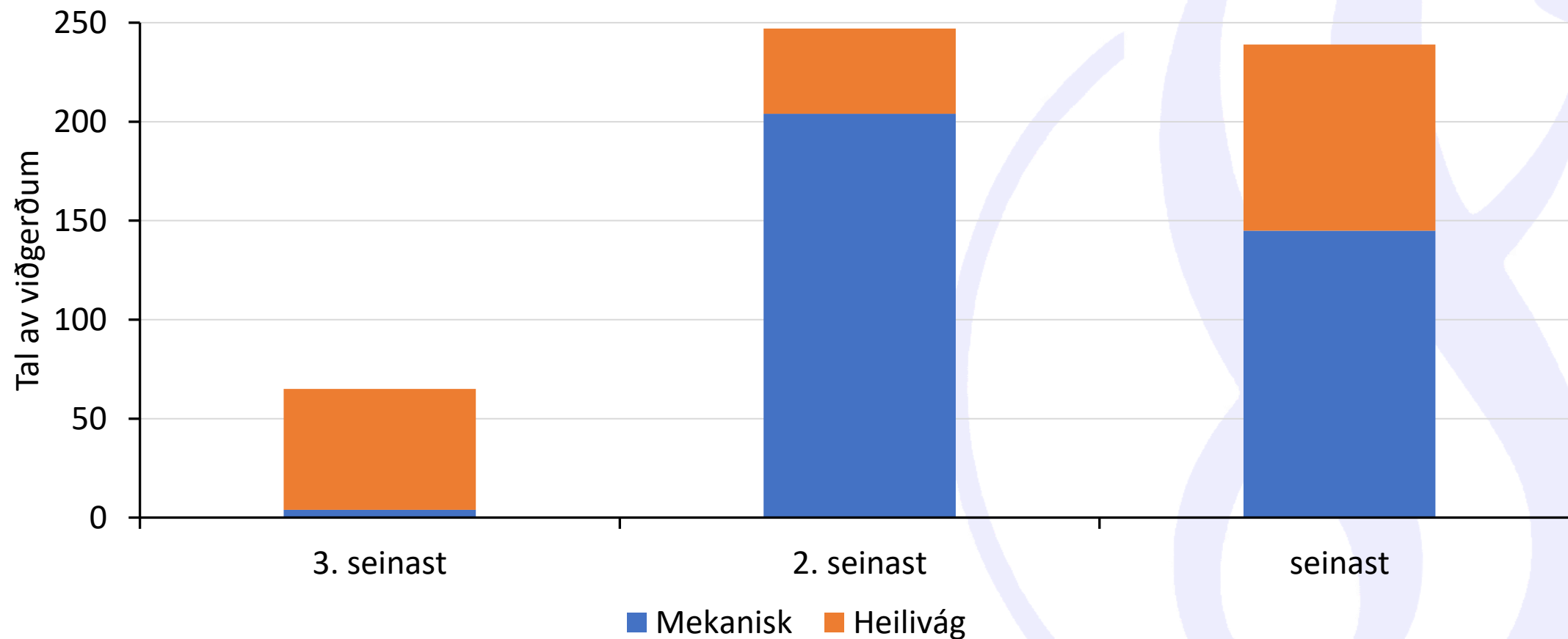

Viðgerðir móti laksalús økja fellið

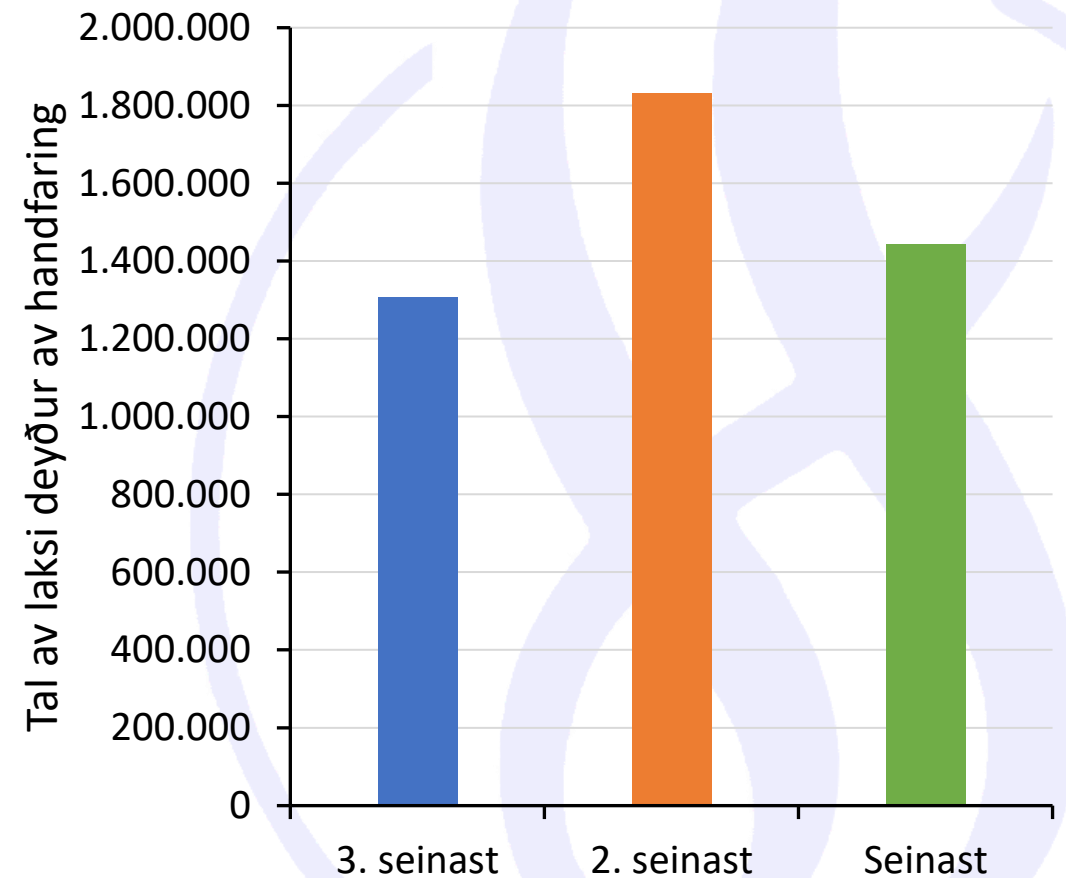
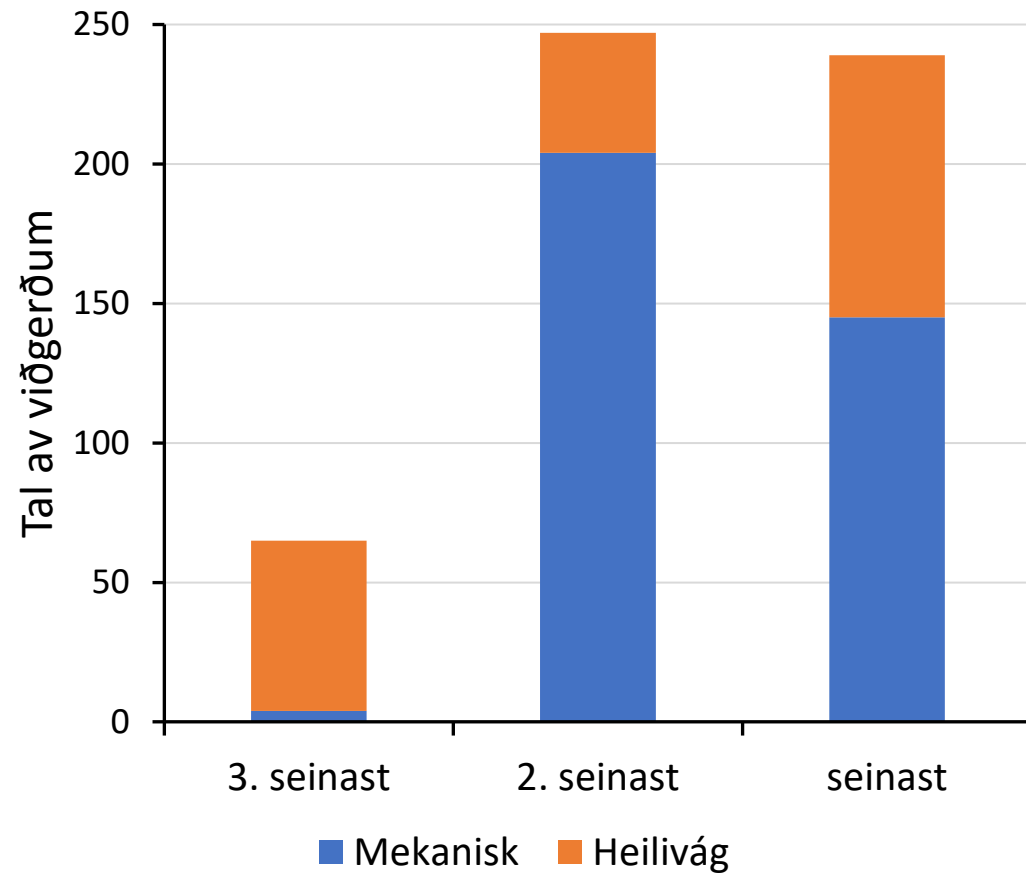

- Allir formar fyri viðgerð móti lús (mekanisk, termisk, H_2O_2 , heilivág, feskt vatn ella kombinatiún) viðføra økt fellið: (Oliveira et al. 2021; Walde et al. 2021)
- Treingja og pumpa

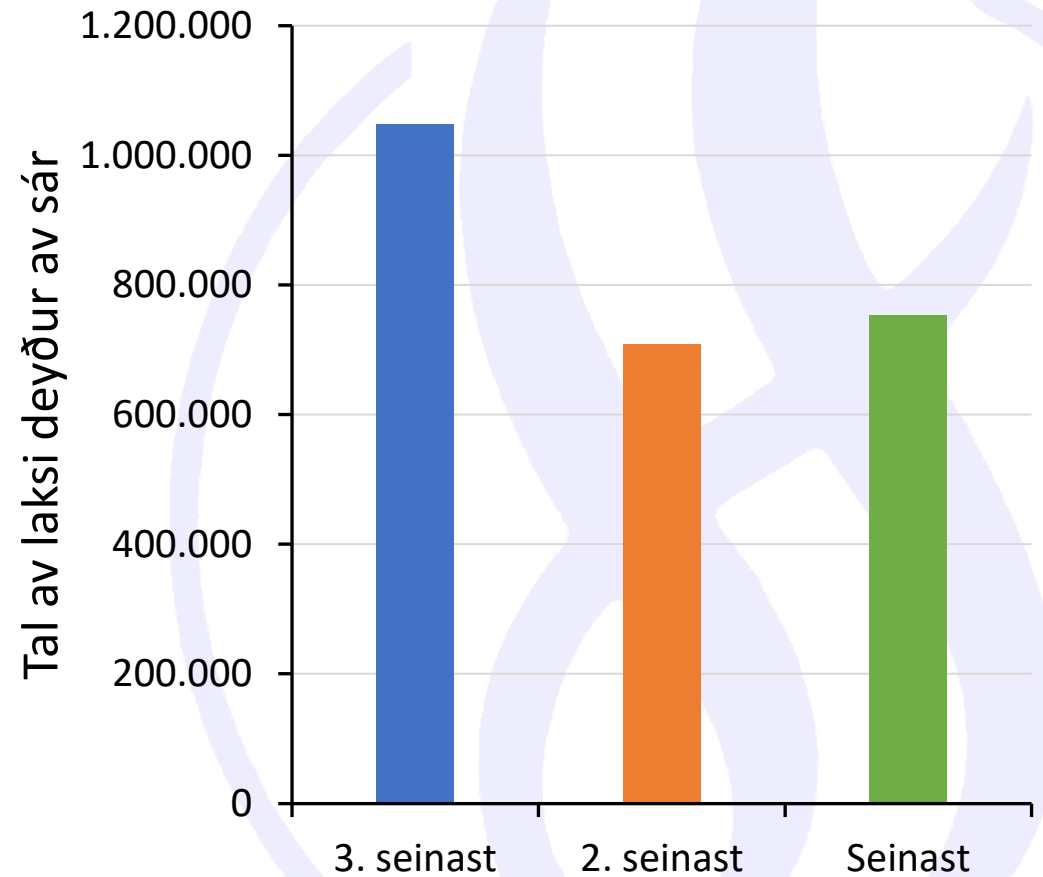
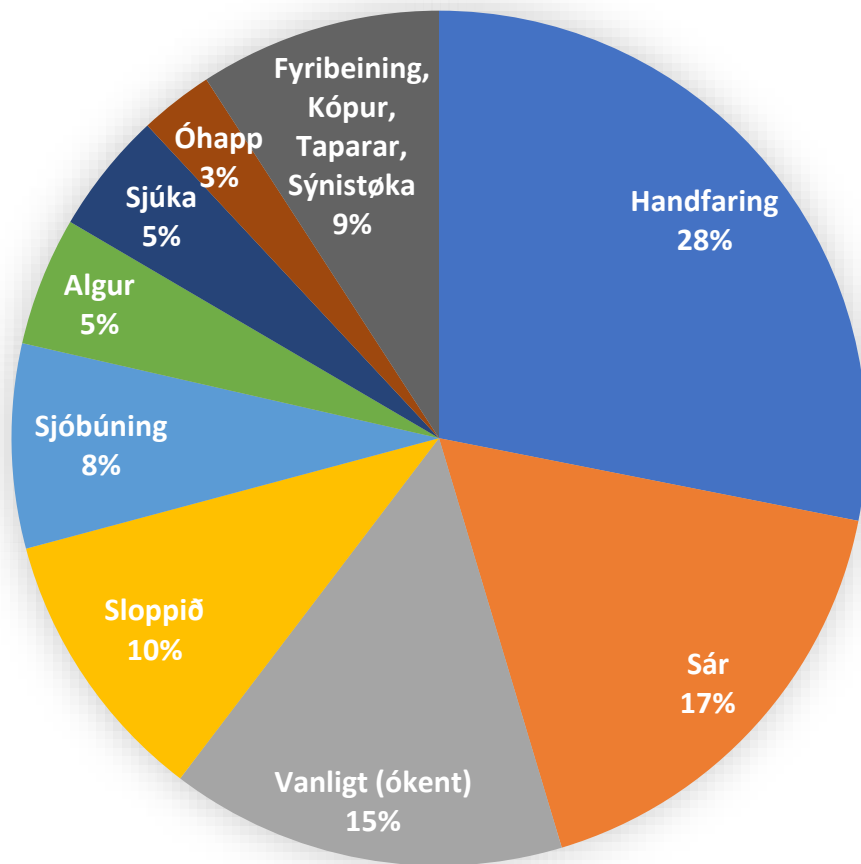
Tal av viðgerðum tey 3. framleiðsluumførini

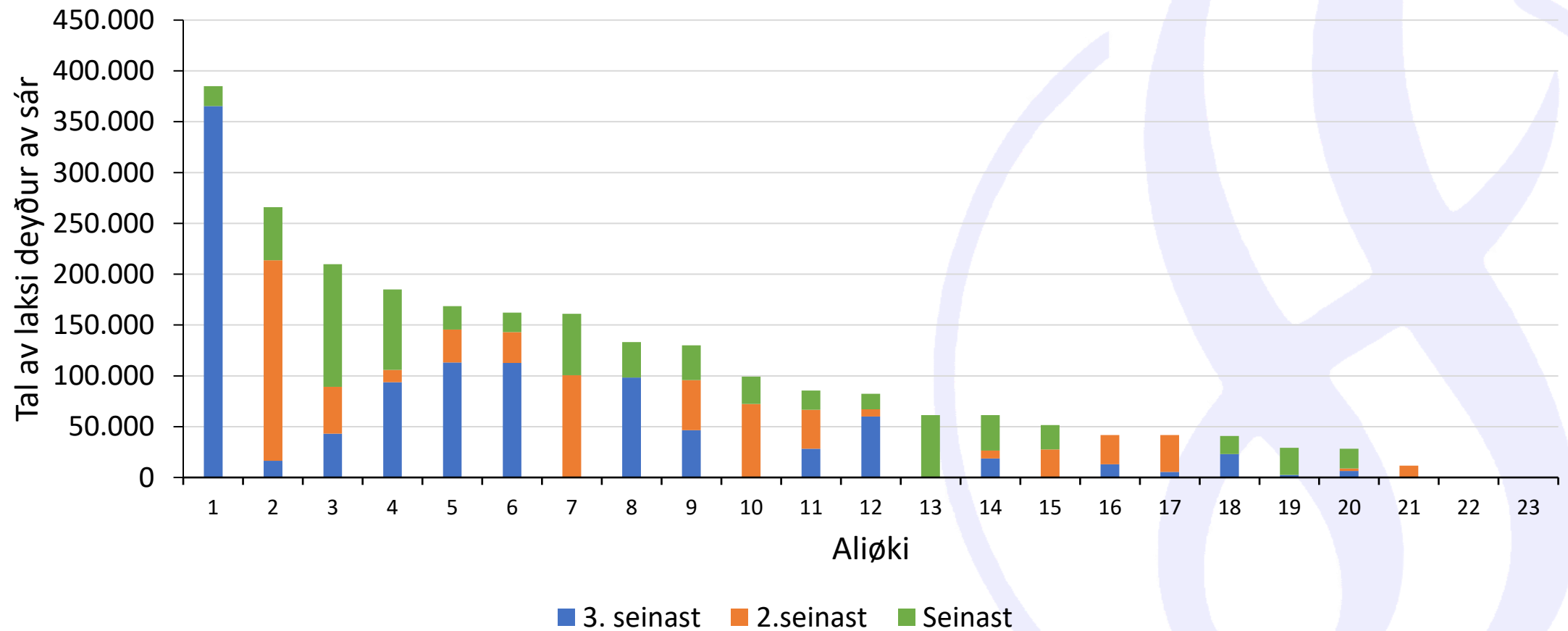
Hava mekaniskar viðgerðir á fellið av handfaring?

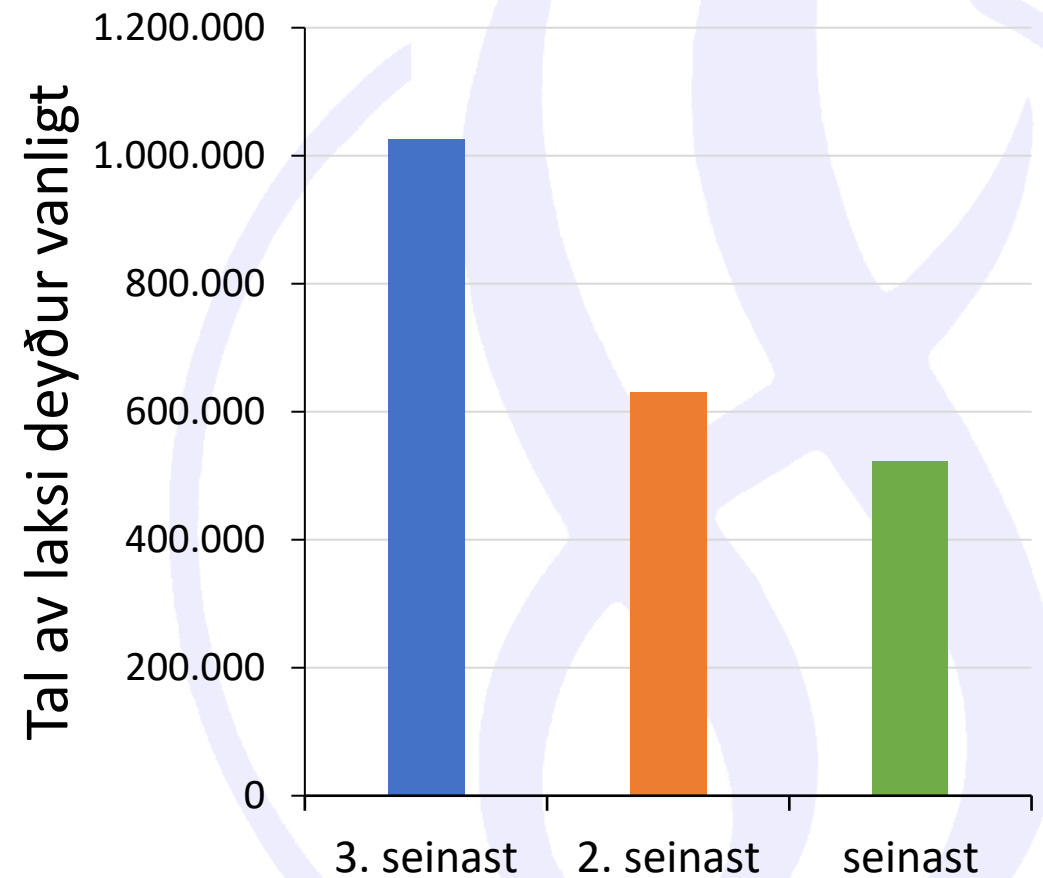
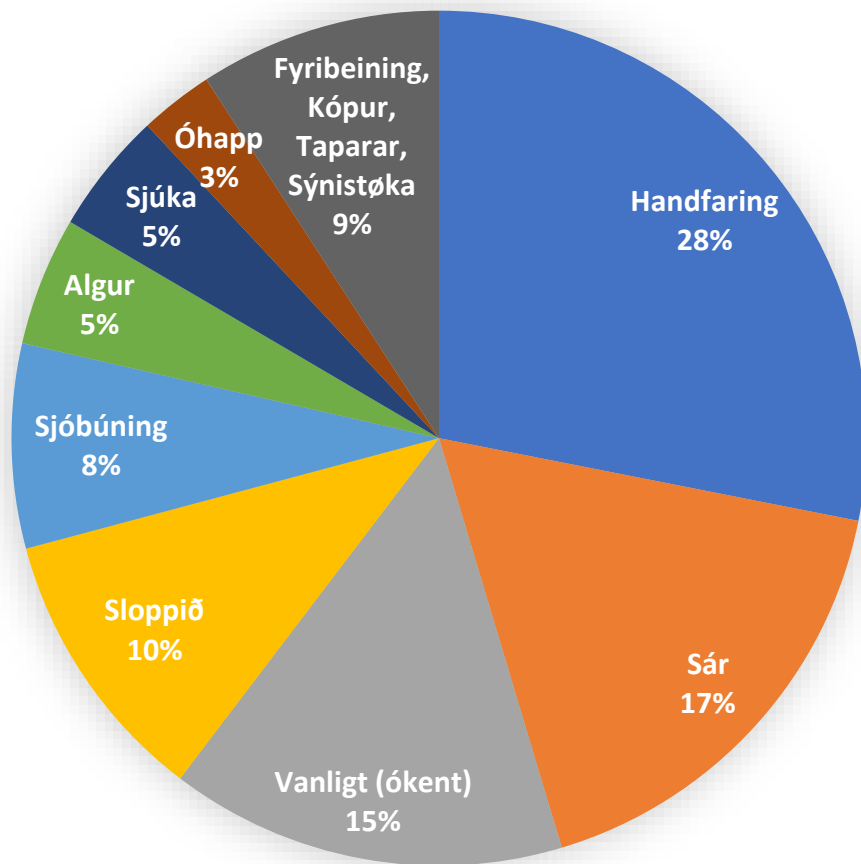
Laksur deyður av sár

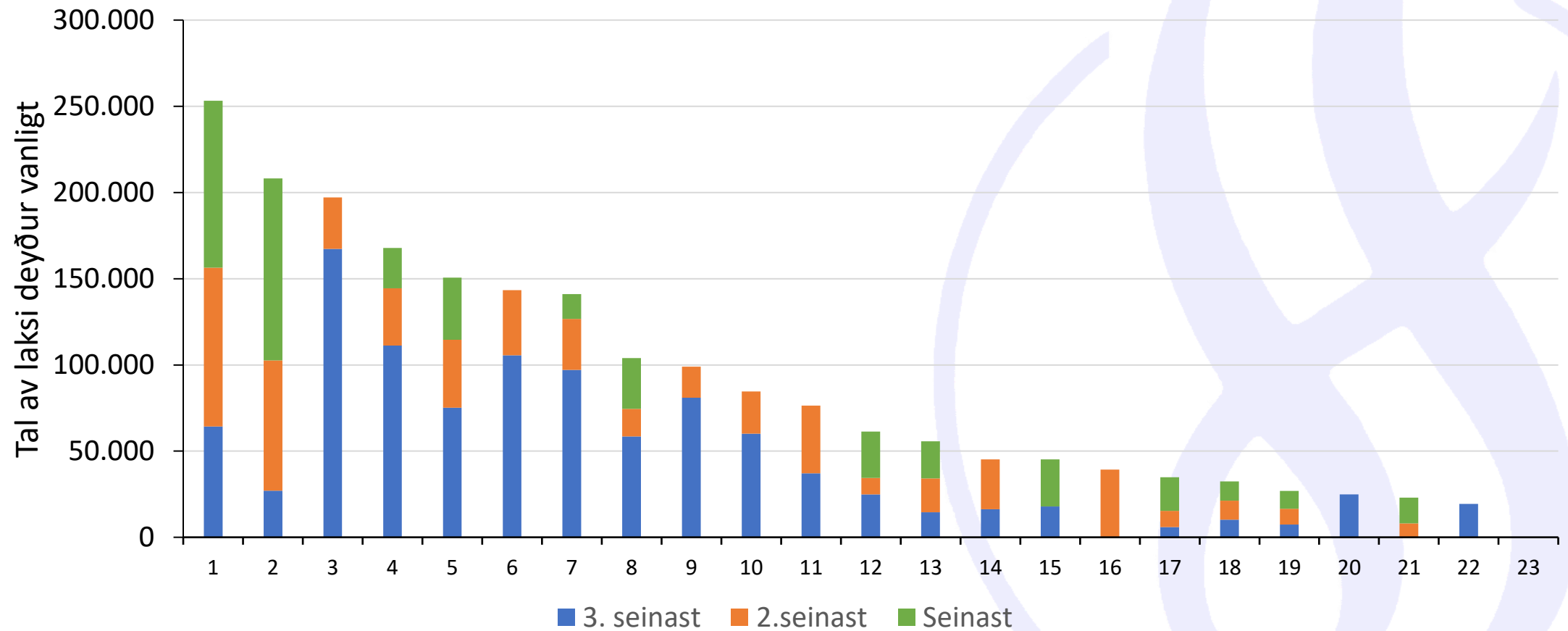
Laksur deyður av sár

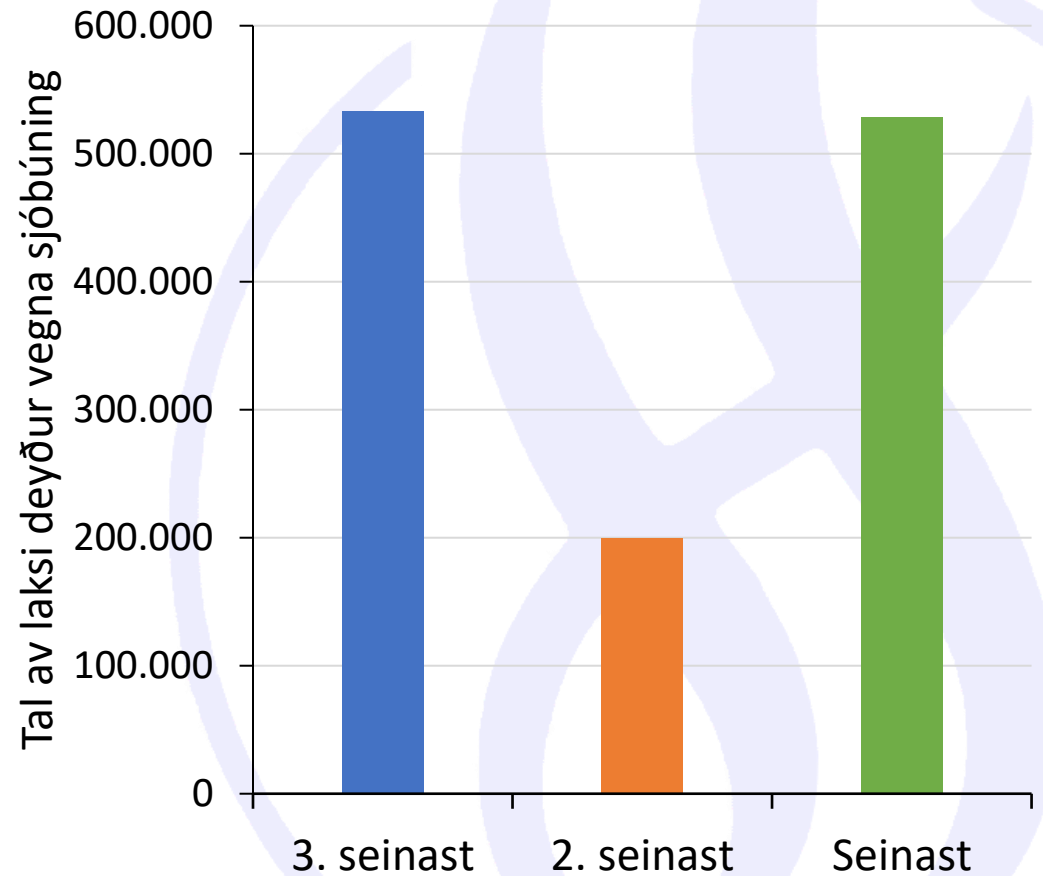
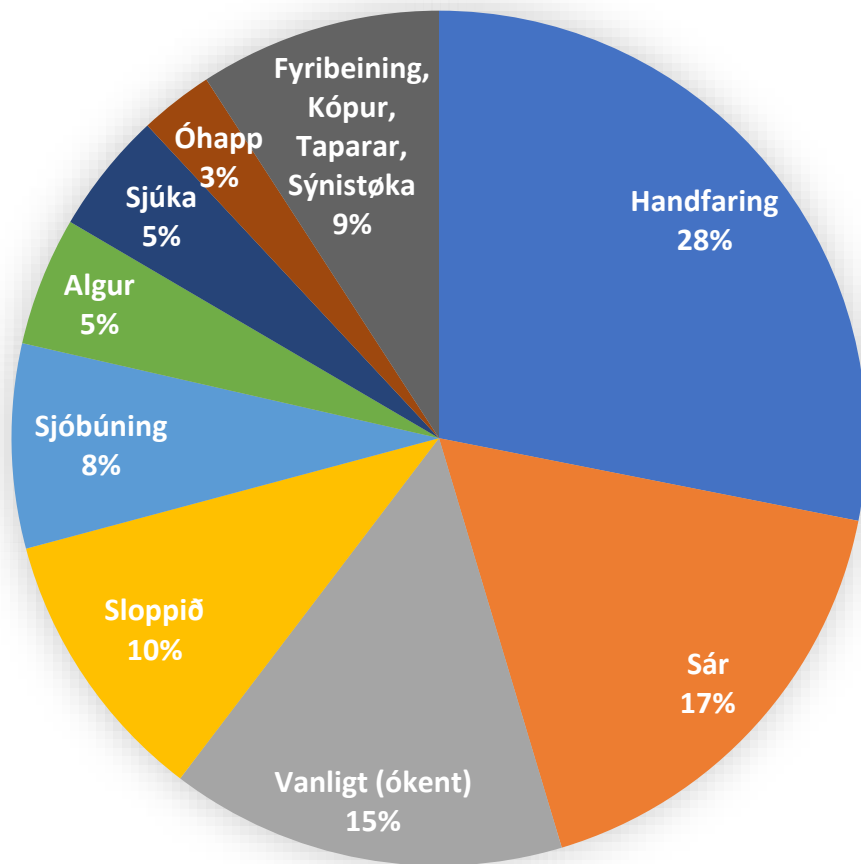
Laksur deyður av vanligum (ókendum) orsøkum

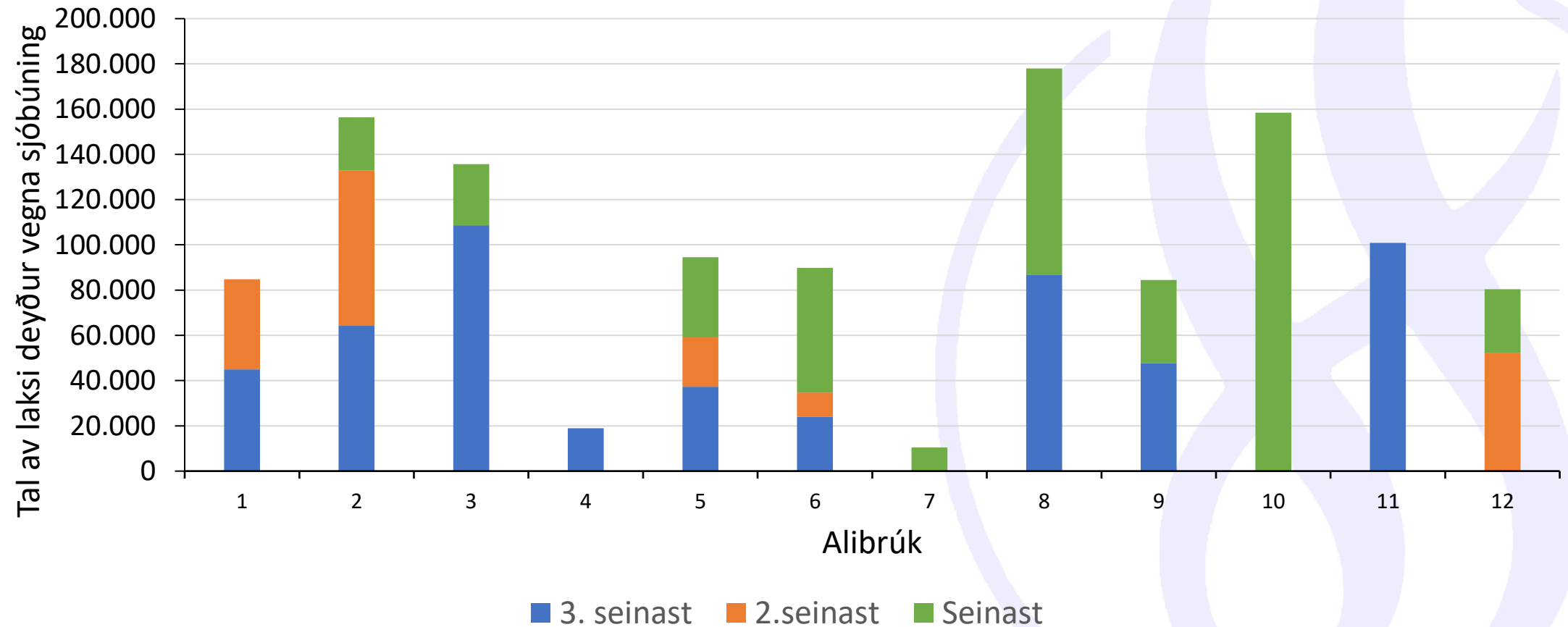
Laksur deyður av vanligum (ókendum) orsøkum

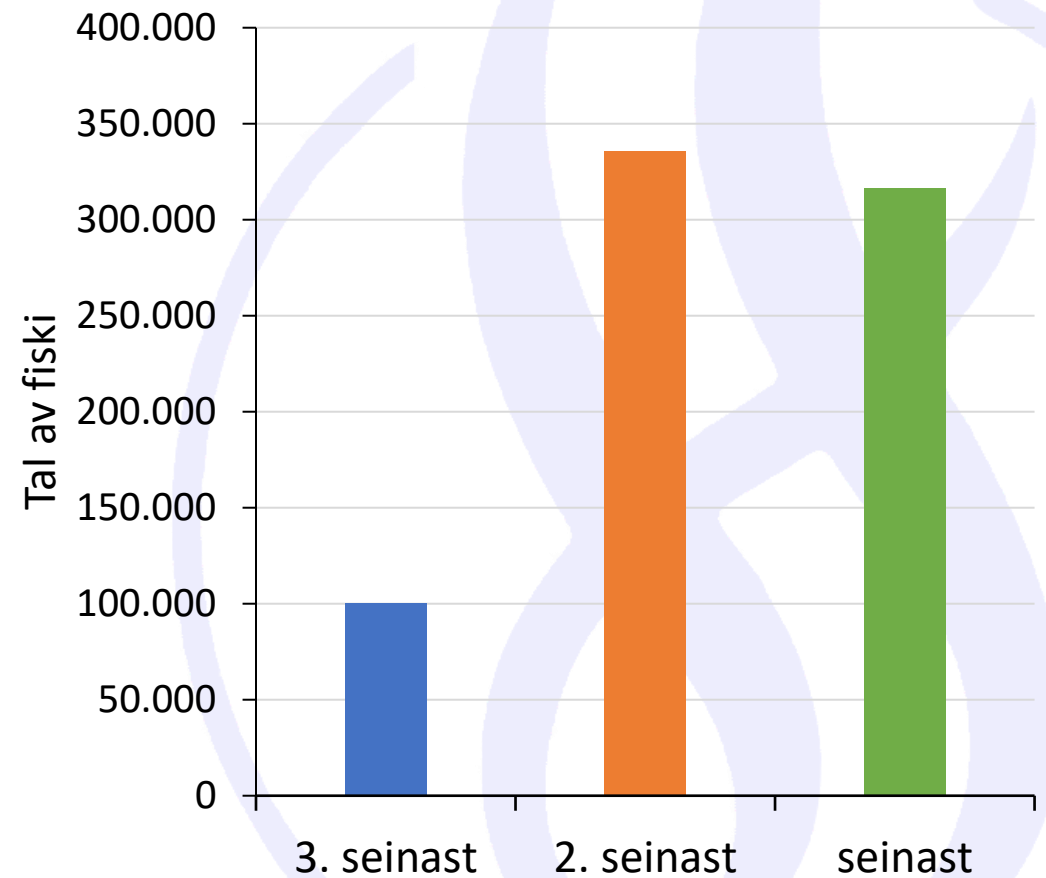
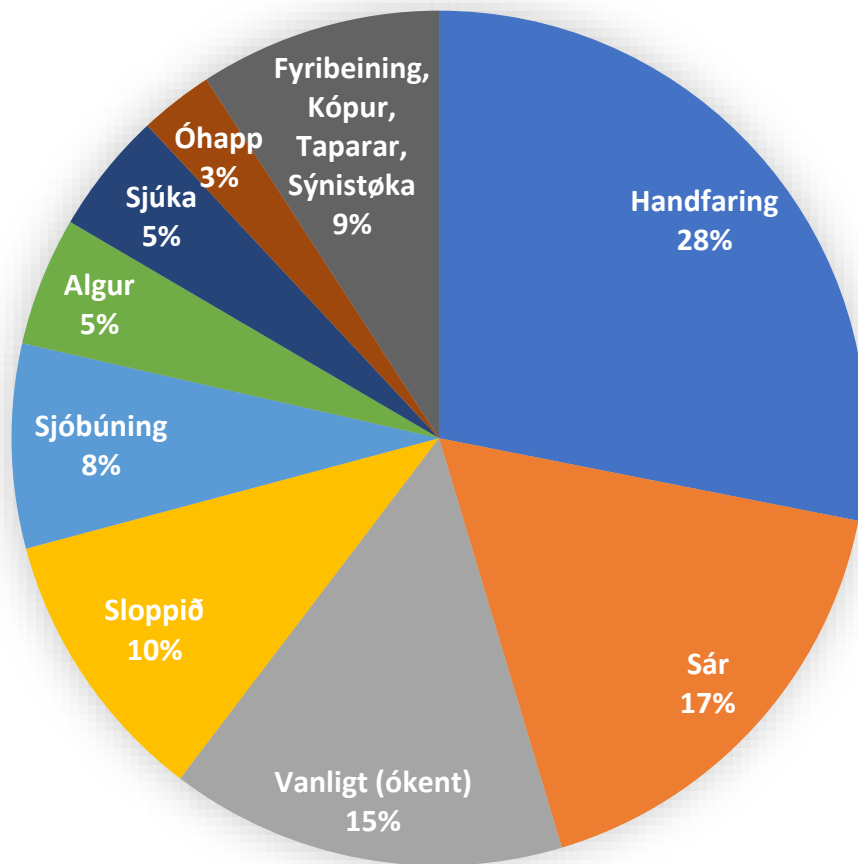
Laksur deyður av væntandi sjóbúning

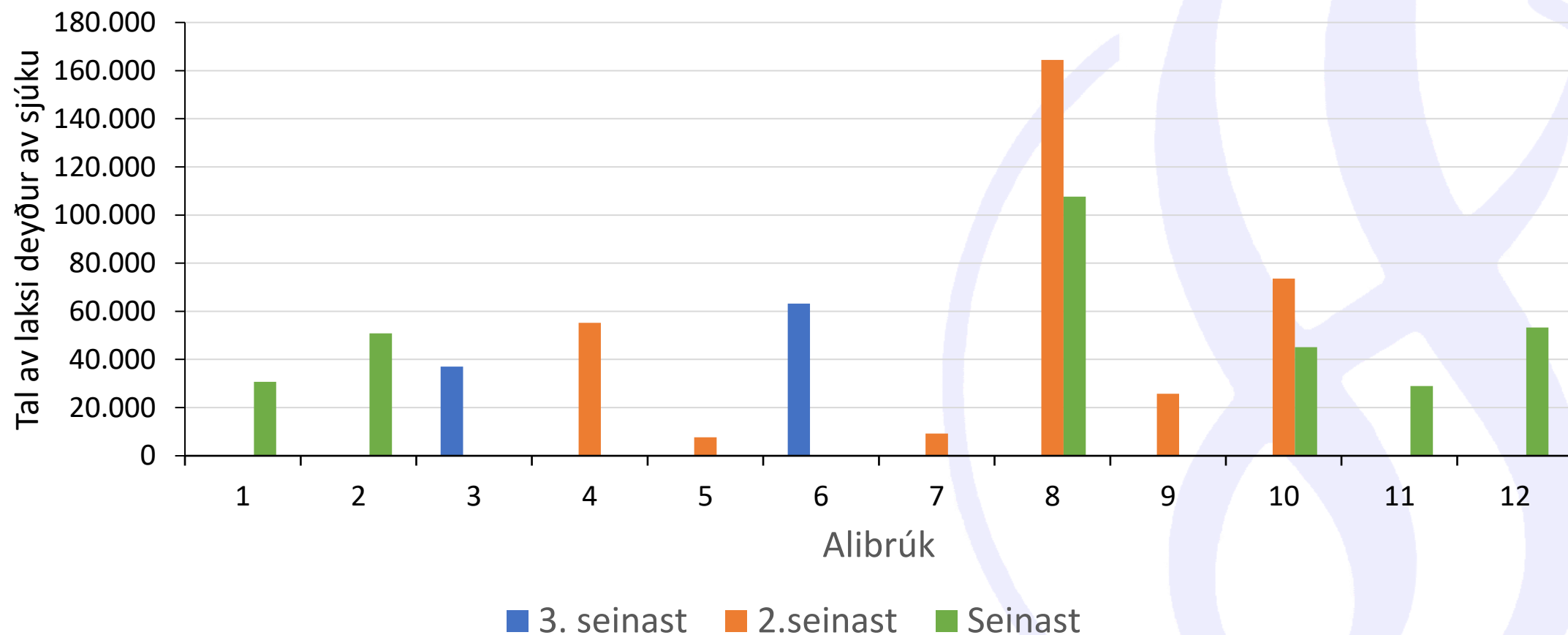
Laksur deyður av væntandi sjóbúning í 25 av 88 framleiðsluumførum

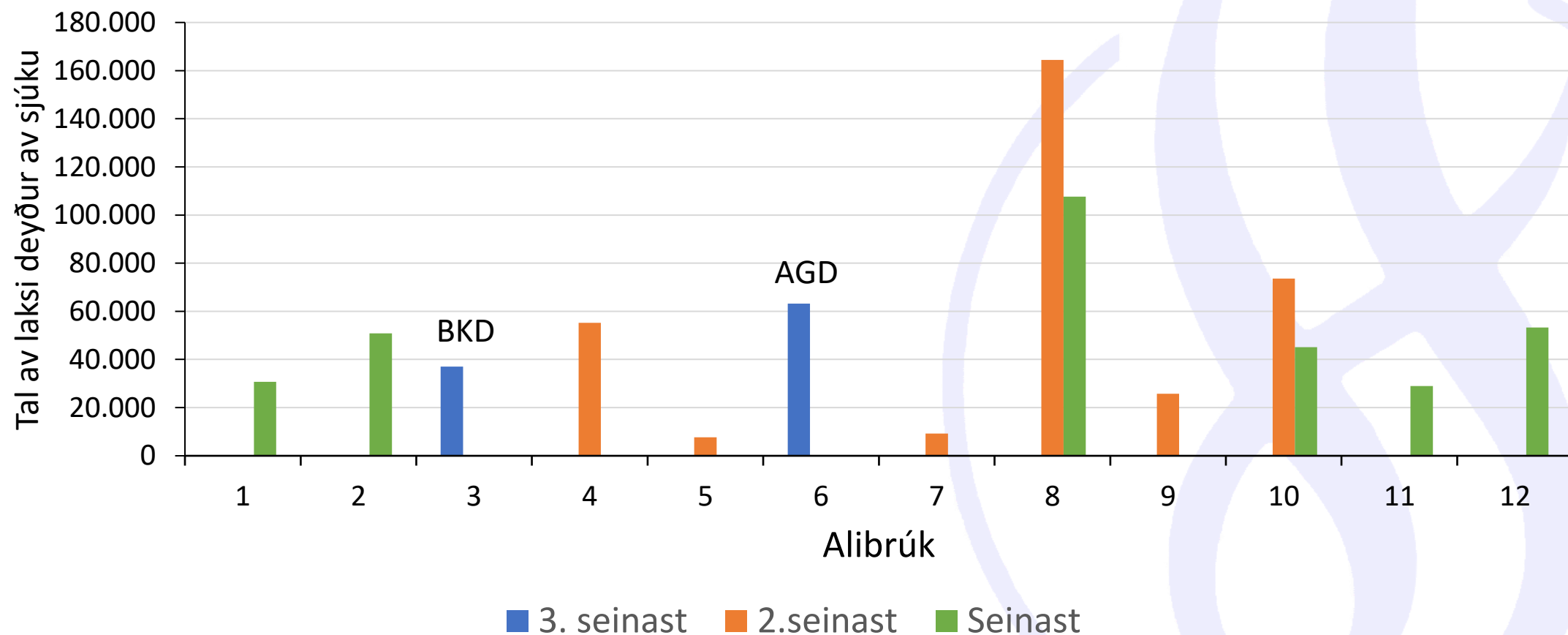
Laksur deyður av sjúku

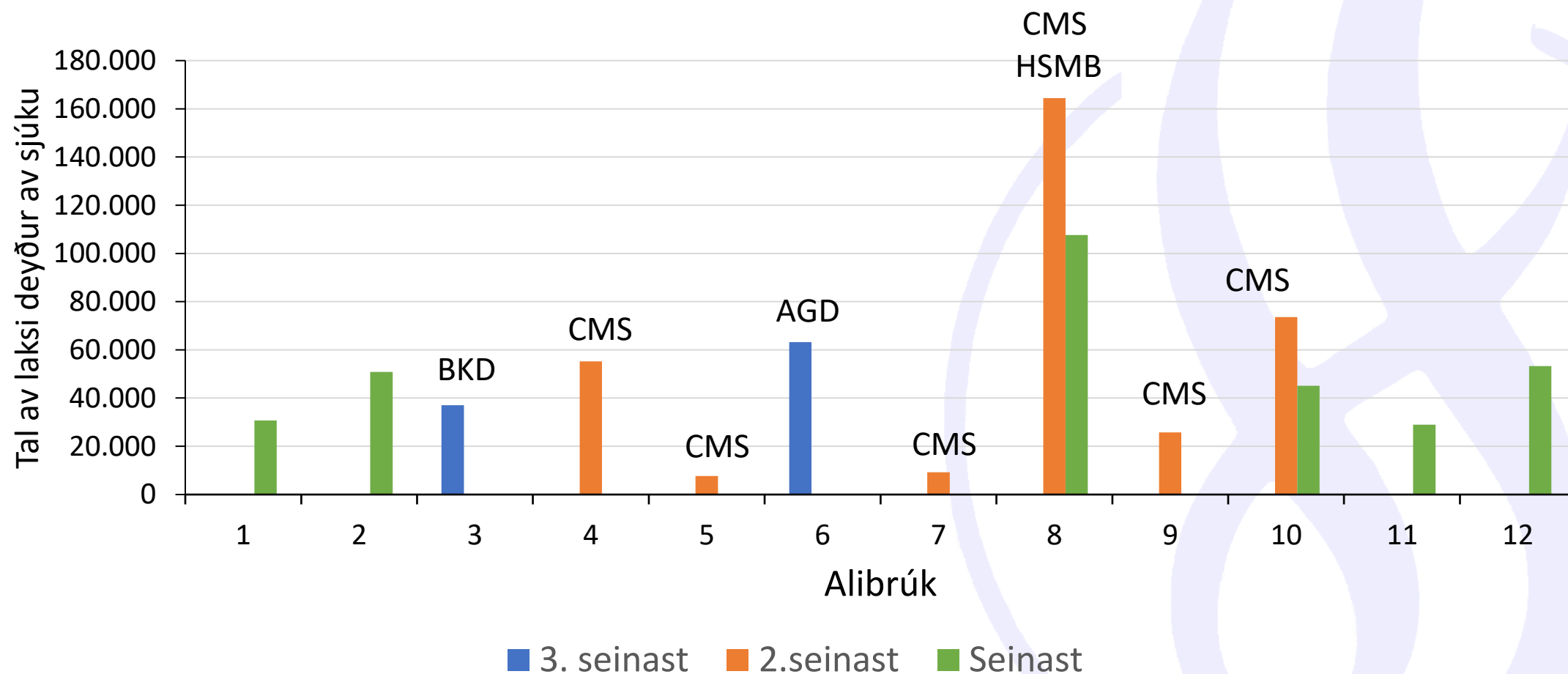
Laksur deyður av sjúku í 14 av 88 framleiðsluumførum

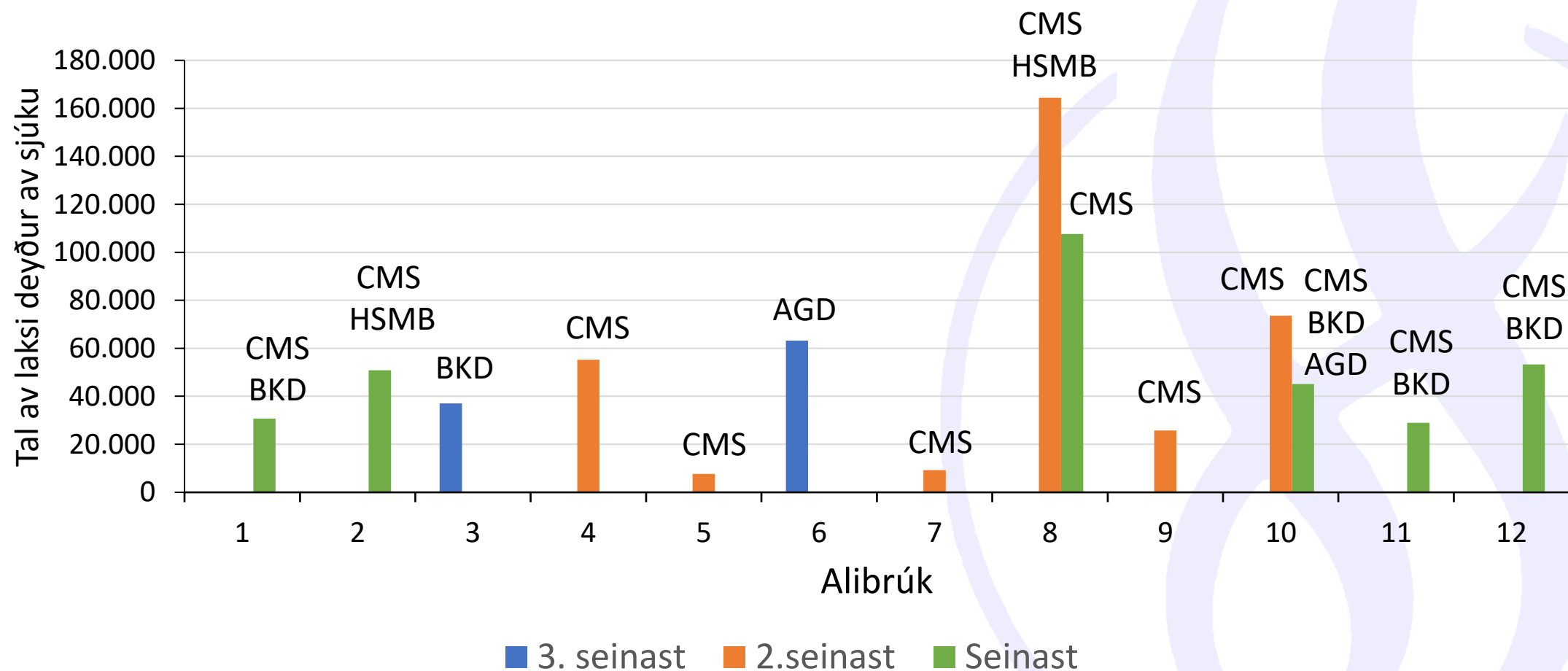
Laksur deyður av sjúku í 14 av 88 framleiðsluumførum

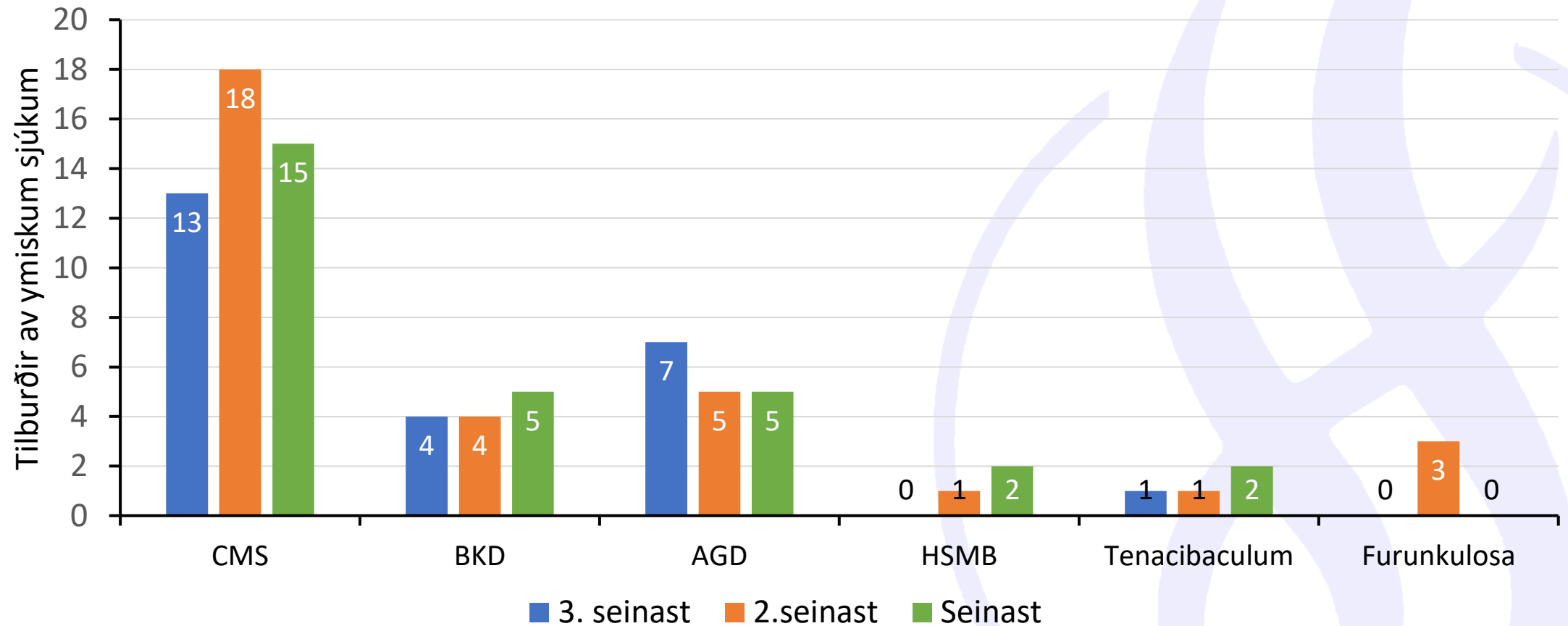
Laksur deyður av sjúku í 14 av 88 framleiðsluumførum

Laksur deyður av sjúku í 14 av 88 framleiðsluumførum

Eru allir tilburðir av sjúkum skrásettir í aliskipanini?

Hvat er fiskaheilsubarometrið so í Føroysku alivinnuni ?

	3. seinasta framleiðsluumfar (2016 – 2019)	2. seinasta framleiðsluumfar (2019 – 2021)	Seinasta framleiðsluumfør (2021 – 2022)	Fiskavælfærd og heilsa
Alibrúk	23	27	28	
Fellið	16,3%	20,1%	14,3%	
<= 10 %	7 (30%)	8 (30%)	7 (25%)	Góð
10 < % <= 20	10 (43%)	11 (40%)	17 (61%)	Miðal
> 20 %	6 (26%)	8 (30%)	4 (14%)	Vánalig

Hvussu stimbra vit góða fiskavælfærð og heilsu?

- Besta praksis fyri góða fiskavælfærð og heilsu
 - Hava nokk av kvalifiseraðum starvsfólkum
 - Útbúgva røktarar og fiskaheilsustarvsfólk
- Meira fyribýrgjandi tiltøkum og tøkni móti laksalús
 - *Stórsmolt*
 - *Semi-lukkaðar eindir*
 - *Størri og betri brunnbátar*
 - *Skynsamari viðgerðir móti laksalús*
- Ala laks við hægri mótstöðu móti sjúku og lús
- Nýggj og betri koppingarevnir móti sjúku og lús
- Innføra skipanir har alibrúk við lágum fellið kunnu økja og alibrúk við høgum fellið mugu minka
- Krevur at tað uppá forhond eru heilt greiðar reglur og mannagongdir fyri hvat viðførur øking ella minking í útsetu.
- Lægri fellið gevur hægri lönsemi fyri bæði alarar og samfelagið
 - *15.8 mill laksar x 50% x 5kg x 50kr/kg ≈ 2 mia.*
 - *15.8 mill laksar x 25% x 5kg x 50kr/kg ≈ 1 mia.*
 - *økt framleiðsluna*

Hvat er fiskaheilsubarometrið so í Føroysku alivinnuni ?

	3. seinasta framleiðsluumfar (2016 – 2019)	2. seinasta framleiðsluumfar (2019 – 2021)	Seinasta framleiðsluumfør (2021 – 2022)	Fiskavælfærd og heilsa	Gularót fyri alaran
Alibrúk	23	27	28		
Fellið	16,3%	20,1%	14,3%		
<= 10 %	7 (30%)	8 (30%)	7 (25%)	Góð	Vøkstur
10 < % <= 20	10 (43%)	11 (40%)	17 (61%)	Miðal	Stígur
> 20 %	6 (26%)	8 (30%)	4 (14%)	Vánalig	Minking

Takk fyri